

DE LANDSCHAPPEN

Resultaten van de Proefverkweldering in het Noorderleech

In het themanummer van De Levende Natuur Zoet-Zout, (sept. 2004) berichtte H.J. de Vries over de voortgang m.b.t. het proefverkweldingsproject dat in 2001 in het Noorderleech werd gestart. Met het doorsteken van de zomerkade kwam een 135 hectare grote zomerpolder weer onder invloed van de zee te staan. Gezien het unieke karakter van dit project werd er een intensief monitoringprogramma opgezet. Inmiddels is het eindrapport: 'Proefverkweldering Noard-Fryslân Bûtendyks, evaluatie kwelderherstel 2000-2005', met de resultaten van 5 jaar monitoring, verschenen (Duin W.E. et al., 2007).

Tegen de verwachting in bleek de verzilting van grondwater, bodem en bodemvocht geleidelijk te verlopen. De opslibbing was het hoogst in de lagere delen en in onbeweide situaties. De vegetatie veranderde geleidelijk in de richting van een karakteristieke kweldervegetatie met zouttolerante soorten. Beweiding blijkt van groot belang; in onbeweide delen ontwikkelde het plantendek zich namelijk snel tot een soortenarme Zeekweek-vegetatie. Hoewel de beschikbaarheid van voedselplanten voor Rot- en Brandganzen in het proefgebied nog achter blijft bij de verwachtingen, zijn geen grote aantallen ganzen naar binnendijkse agrarische gebieden verhuisd. Ook in de broedvogelbevolking zijn tot dusverre weinig veranderingen vastgesteld. Samenvattend kan gesteld worden dat de proefverkweldering nu al een succes genoemd kan worden, dat navolging verdient.

Voorkomen Noordse woelmuizen in de Alde Feanen onderzocht

Begin jaren negentig werd aan de oostkant van de Alde Feanen de Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus arenicola*) vastgesteld. Deze endemische, zeldzame en zwaar beschermde soort is typerend voor vochtige tot natte vegetaties. De soort wordt onder drogere en minder dynamische omstandigheden vaak verdrongen door Veldmuis (*Microtus arvalis*) of Aardmuis (*Microtus agrestis*). Vreemd genoeg was er geen beeld van de muizenbevolking in de rest van dit bijna 2.500 hectare grote moerasreservaat. Gezien de vele eilandjes en natte graslanden werd verwacht dat de Noordse woelmuis ook hier voor zou kunnen komen. Andere doelsoorten voor moerasgebieden zijn de Waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en de Dwergmuis (*Micromys minutus*). De Zoogdierverseniging VZZ heeft van de Gegevensautoriteit Natuur opdracht gekregen om de verspreiding van de Noordse woelmuis beter in kaart te brengen. Daarom worden inventarisatie-weekenden in 'witte gebieden' georganiseerd. In week 34 dit jaar werden op uitnodiging van It Fryske Gea 16 raaien met inloopvallen uitgezet in het gebied. Na een aantal nachten 'wennen' werden de vallen op 22 augustus op scherp gezet en vervolgens 5x tenminste om de 12 uur gecontroleerd. Zoals gehoopt werd de Noordse woelmuis inderdaad op drie nieuwe locaties vastgesteld: de Wyldlannen, Laban en de Rûne sâne. Vreemd genoeg lagen er ook diverse raaien in natte en bloemrijke graslanden, waar géén doelsoorten werden gevangen.

Sietske Rintjema, met dank aan:
H.J. de Vries (IFG), D. Bekker (VZZ)
En alle bij besproken projecten betrokken onderzoekers en vrijwilligers

It Fryske Gea

